

Vragen gesteld door de leden der Kamer, met de daarop door de regering gegeven antwoorden

1312

Vragen van het lid **Dekker** (FVD) aan de Minister van Buitenlandse Zaken over *de mogelijke betrokkenheid van door Nederland (mede) gefinancierde NGO's bij verkiezingsprocessen in EU-lidstaten* (ingezonden 19 februari 2026).

Mededeling van Minister **Berendsen** (Buitenlandse Zaken) (ontvangen 13 maart 2026)

Vraag 1

Bent u bekend met het artikel «German NGOs sue Elon Musk's X again over election research data access» in EUobserver, alsmede de recente publieke uitingen van de denktank MCC Brussels over dit onderwerp?¹

Vraag 2

Kunt u bevestigen of ontkennen dat de organisatie Democracy Reporting International (DRI) samen met andere partijen juridische stappen onderneemt tegen het platform X om toegang te verkrijgen tot data in het kader van de aankomende verkiezingen in Hongarije, met een beroep op de Digital Services Act (DSA)?

Vraag 3

Kunt u aangeven of, en zo ja in welke mate, de Nederlandse staat financiële bijdragen levert of heeft geleverd aan Democracy Reporting International? Klopt de informatie uit openbare transparantieregisters (LobbyFacts) dat het Ministerie van Buitenlandse Zaken in de periode januari 2024–december 2024 een bedrag van 880.217 euro heeft bijgedragen aan deze organisatie?

Vraag 4

Indien er sprake is van Nederlandse financiering, kunt u de Kamer dan een gedetailleerd overzicht doen toekomen van de specifieke doelstellingen, voorwaarden en prestatieafspraken die aan deze subsidie ten grondslag liggen? Is bij de toekenning overwogen dat deze middelen (in)direct ingezet zouden kunnen worden voor juridische procedures tegen online platforms of activiteiten rondom verkiezingen in andere Europese Unie (EU)-lidstaten?

¹ EU observer, 3 februari 2026, «German NGOs sue Elon Musk's X again over election research data access», (<https://euobserver.com/201273/german-ngos-sue-elon-musks-x-again-over-election-research-data-access/>)

Vraag 5

Hoe beoordeelt u de onafhankelijkheid van niet-gouvernementele organisaties (NGO's) zoals DRI, indien blijkt dat een zeer groot deel van hun budget (volgens openbare bronnen tot 74 procent) afkomstig is van overheidsinstaties, waaronder de Duitse overheid, de EU en de Nederlandse overheid? Hoe beoordeelt u dat de bijdrage van Nederlands belastinggeld aan dergelijke NGO's mogelijk wordt ingezet voor het beïnvloeden van verkiezingen via regulaties op sociale media betreffende termen, standpunten en visies?

Vraag 6

Deelt u de opvatting dat NGO's die deels *direct* door (lid)staten (Nederland, Duitsland) en deels *indirect* via staten (door de EU) worden gesubsidieerd, geen «NGO's» zijn?

Vraag 7

Ziet u in dat dergelijke (statelijke, of supranationale) actoren een prikkel hebben om verkiezingen bij te sturen naar een pro-EU resultaat, omdat zij «skin in the game» hebben bij verkiezingen waarover zij zich buigen?

Vraag 8

Hoe verhoudt de inzet van de Digital Services Act (DSA) (mede) door overheden gefinancierde actoren om toegang te eisen tot gevoelige verkiezingsdata en het al dan niet censureren van politieke opvattingen en uitingen zich volgens u tot het beginsel van nationale verkiezingssoevereiniteit? Erkent u het risico dat dergelijke acties door lidstaten kunnen worden uitgelegd als een politiek gemotiveerde actie van een supranationale actor?

Vraag 9

Bent u bereid om in EU-verband te pleiten voor het terugfluiten van initiatieven die via «NGO's» invloed trachten uit te oefenen op de digitale infrastructuur en het publieke debat tijdens verkiezingsperiodes in (andere) lidstaten?

Vraag 10

Kunt u inzichtelijk maken welke parlementaire controle er op dit moment mogelijk is op de politieke activiteiten van door het Ministerie van Buitenlandse Zaken gesubsidieerde internationale NGO's? Bent u bereid de subsidierelatie met organisaties die zich op deze wijze mengen in buitenlandse verkiezingen te heroverwegen?

Vraag 11

Heeft u zicht op de rol van NGO's als verlengstuk van de EU in Nederland zelf? Met andere woorden; staat ons land in dergelijke gevallen altijd aan de subsidiërende (beïnvloedende?) kant, of zijn er ook signalen die suggereren, of feiten die bevestigen, dat ook Nederland getroffen is – of kan worden – door dergelijke verkiezingsbeïnvloeding vanuit organisaties als DRI?

Vraag 12

Kunt u deze vragen afzonderlijk, compleet en binnen de daarvoor gestelde termijn beantwoorden?

Mededeling

De schriftelijke vragen van het lid Dekker over «de mogelijke betrokkenheid van door Nederland (mede) gefinancierde NGO's bij verkiezingsprocessen in EU-lidstaten» (2026Z03476) kunnen met het oog op een zorgvuldige afstemming tussen de ministeries en volledige beantwoording niet binnen de gebruikelijke termijn worden beantwoord. Het streven is de antwoorden zo spoedig mogelijk aan uw Kamer te sturen.